

ანო, გლეხები მოუთმენელად მოე-
ლიან ამ საქმის გადაწყვეტასაო.

□ იმერეთის ერთი სოფლიდამ
გვეყრენ, რომ ამას წინათ იქ
ერთს გლეხ-ქმარს თავის ცოლი
მოუკლავს ცულობით და სიღვდრის
მოკვლასაც რომ აპირებდა, ამ დროს
დაიჭირესო. აი, როგორ ყოფილა ეს
საქმე: გლეხი ჩასიძებული ყოფილა
თავის ცოლის ოჯახში. მთხი-ხეთი
წლის განმავლობაში ცოლ-ქმარი
მშვიდობიანად და ერთმანერთის სი-
ყვარულით ცხოვრობდნენ თურმე, სა-
მი შეილიც ჰყენდათ. მაგრამ ამ უკა-
ნასკნელ დროს ქმარმა შენიშნა, რომ
ცოლი ცუდ ყოფიქცევას იქვრს, სა-
ყვარულთან დაიარებაო; ესევე სისუს-
ტე შენიშნა თურმე თავის სიღვდრ-
საც; ამის თაობაზე რამდენჯერმე ჩხუ-
ბი მოუყიდათ და ორჯერ სცემეს
თურმე ამ კაცს. ბოლოს მოთმინე-
ბილამ გამოვიდა, მიატოვა ცოლიც
და იმის ოჯახსაც და მთუთაისში წამო-
ვიდა. მზახე ვილა ცოლებს უამბო
თურმე თავის გარდასავალი; იმათ
შეარცხენეს: როგორ დაგებრყვეს
მაგრე დედა-კაცებმა? მებრახებული
ქმარი ისევე უკან დაბრუნდა, მოვიდა
შინ, აილა ცულობით და ორჯერ დაპ-
კრა თურმე თავის ცოლს და იქვე
უსულთ მიაწვინა; შემდეგ როცა
სიღვდრსაც გამოვიდა, ხალხი შეგ-
როვდა და დაიჭირეს.

ბლები ამ ჟამად მუთაისის საპყრო-
ბრიღშია თურმე და ამ საქმის თა-
ობაზე გამოძიება დაწინდებული.

„დროების“ კორექსიონი

დ. ზუგდიდი, 10 მაისს.

თუმცა დაბა ზუგდიდიდამ თქვენს
გაზეთში ძალიან იშვიათად იწერებინ
ხოლმე; მაგრამ ეს კი არ უნდა იფი-
ქროს კაცმა, რომ აქ ყურადღების
ღირსი ამბები არ ხდებოდეს, ზუგ-
დიდი არცერთ სხვა ჩვენ დაბას და
ადგილებს არ ჩამოუდგება უკან—არც
ეჭობაში და არც სხვა რასმეში...

აქ ვაქრობს მთელი სამურზაყანო,

რებით შეპყრობილ კაცსაო? ამ ყრი-
ლობაში ერთი პატროსანი მღვდელი
ერთა, რომელიც ყველაზედ უფრო
სწუხდა, თუ კი წარმოიდგენდით მი-
სი სულიერი მდგომარეობის პირისა-
ხეზედ გამოხატულებას... რასაკერ-
ველია, ახლო ქალაქში გაგზავნეს
კაცები ექიმებისთვის...

ამას გარდა მეორეს დღესე ს.
მ—ში გაგზავნეს კაცი ერთს ბე-
ბერ მღვდელთან, რომელიც, რო-
გორც ამბობდნენ, შეშლილებს —
ტინ გადამბრუნებულებს არჩენს უ-
ფასოთ თავის სულის გულისათვისო.

შეგდური ლუარსაბი ორს კაცს აქეთ-
იქილამ ეჭირათ მაგრა გაქანჯული,
რომ არსად გაგვექცესო. შინ იცის,
რატომ არ ლაპარაკობდა ეს ჩვენი შე-
ბუღბუღებული ავათმყოფი: კითხვას
რომ რაზედმე მისცემდი, ის მოჰყე-
ბოდა იქით-აქეთს ქვეყნიურს ამბა-
ვებს...

რამდენიმე ნაწილი აფხაზეთისა და
რასაკერველია, მთელი ზუგდიდის
უზენდი, რადგანაც ეს ქალაქი შე-
გულ ალაგას სძევს.

ამას წინათ აქ ცოტა აყალ-მაყა-
ლი იყო შესახებ ქალაქის გარდატა-
ნისა: ზოგიერთებს ჰურთ გარდვი-
დეს ქალაქი ს. ტაისში, რომელიც
ზუგდიდის მახლობლად არის; მომე-
ტებული ნაწილი აქაურებისა ამ ჰაზ-
რის თანხმა არ არის, განსაკუთრე-
ბით ის პირები, რომელთაც აქ ქვის
შენობა აქეთ.

ძალიან ბევრ ახირებულ ამბებს ნა-
ხავს აქ უცხო კაცი: რამდენიმე კვი-
რის წინათ სხვაგან ვიყავ და ზუგ-
დიდში დაბრუნება: ქალაქში რომ
შემოვიღო, დაინახე დუქნების სარ-
თულზედ (სანტურაზედ) მახლობარე
კაცები. მრთს მედუქნეს ვკითხე: რას-
თვის სხ დახარო სართულზედ—მეთქი?
მიპასუხა, რომ ჩვენს დუქნებს ვყა-
რათლობთო. ციციხეს გვიკიდებენო.
მართლაც, შემდეგ მითხრეს, წინა
ლამებში დუქნებისათვის ვილაკებდნ
მოეკიდებინათ ციციხი და ამისაგან
დაფრთხობილი ხალხი ღამე უყარა-
ულედა სახურავებზედ.

ბაცნობებთ მეორე შემთხვევას,
რომელიც საზოგადო ყურადღების
ღირსია: ერთი ახალ-გზდა თორმეტი
თუ ცამეტის წლის ბავშვი ამას წი-
ნათ ხილებ-შეკრული ჩამოატარეს
ქალაქში; ყმაწვილი მწარეს ცრემლით
სტიროდა და თან ორი ქალი და
ხალხი უკან მისდევდა. ბავშვი, რომ
თურმე ეს ყმაწვილი პატარაობილამ
ძიძასთან ყოფილა გაზარებული და
დღეს ცამეტის წლის კაცი მშობლებს
მოუკითხავით, მაგრამ, რადგანაც ის
თავისი გამზდელის მეტს დედათ ვე-
რაგის სცნობდა და არც სიყვარული
ჰქონდა საკუთარის მშობლისა, ამი-
სათვის ნებით არ მიდიოდა და ძა-
ლით, ხილებ-შეკრული მიჰყავდათ...

ამისთანა შემთხვევები აქ ხშირად
ხდება, არამც თუ თავადებში, არა-
მედ დაბალ ხალხშიაც. მიქვენ მით-
ხარით: რა სიყვარული და პატივის-

ბოლოს მღვდელი მოვიდა. მოა-
ტანინა სტოლი შემოიღის წინ და
ზედ დასდო ჯვარი, სახარება და ღი-
ლი კურთხევანი. შემდეგ გაიკეთა
კისერზედ ოლარი, დაიწერა სასოე-
ბით პირჯვარი ოთხი-მხრივ და დაიძა-
ხა: „პურთხელ არს ღმერთი ჩვენი
ყოვლადვე აწდა მარადის...“ და მეო-
რე მღვდელმაც დააყოლა: „ამინ,
დიდება შენდა, ღმერთო ჩვენო, ღი-
დება შენდა, მეუფეო ზეცათაო...“ და
პირველმა-მღვდელმა იწყო სახა-
რების იმ ალაგის კითხვა, სადაც ბა-
დარინელ ქვეყანზედ არის ლაპა-
რაკი და შემდეგ წაიკითხა ოთ-
ხი სახარება სულ გიჟებზედ. შემდ-
გამ დიდი კურთხევანი გახსნა და
სულ „გაფუცებს“ კი იძახდა და არ
ვიცი, რა იყო და რა-არა. ამ დროს
ლუარსაბი მღვდელს უშვერის სიტ-

ცემა უნდა ჰქონდეს მშობლებისა იმ
შვილებს, რომელნიც ცამეტ-თხუთ-
მეტ წლამდე სხვასთან არიან გაზა-
რებულნი და თავიანთ მშობლებს
არც კი იცნობენ?..

ს. წ—ლი

წამილი რედაქტორთან

—
შუ რედაქტორო!

მს წერილი შეგება ისეთ პირთ,
რომლებთანაც შეიძლება ცოტა-
ოდენი ადგილი გადაეღეთ გაზეთში;
ამისათვის გთხოვთ დამიბეჭდოთ ეს
წერილი.

თითქმის ყოველ ჩვენი გაზეთის
ნომერში შეგებდებით სტატიას, რო-
მელშიაც უჩივიან სოფლის ექიმებს,
მკითხავენ და სხ., რომ ისინი ატყუ-
ვილებენ და ფცქენიან ხალხსაო და
სხვ. მეც თანახმა ვარ ამისა, მაგრამ
არ შემიძლიან არა ესთქვა ერთი წი-
ნა-ღმდგვიც. ე. ი. არ გავმართლო
და, ზოგიერთ შემთხვევებში, დოქ-
ტორებზედ მალაც არ დავყენო
სოფლის ექიმები, რომლებთაც ისე
უბრალოთ უყურებენ. სხვა რომ არა
იყოს რა, ერთმა ყმაწვილი კაცის
სიკვილიმან (ძალათ სიკვილიმან) უფ-
რო აღძრა ჩემში ეს სურვილი და
ქმაგობა. რასაკერველია, მე არ ვამ-
ბობ ყველა იმ ტყუილ ბრძენ-ყლა-
პებზედ, რომლებიც ათი ათასობით
არიან და იკლებენ სოფლებს, — მე
ვამბობ ზოგიერთებზედ და განსაკუ-
თრებით თურმანძიებზედ.

მსენი არიან ისეთი შესანიშნავი
ექიმები, რომ სწორეთ ღირსნი არიან
სახელი დაიმსახურონ ჩვენში. ამათ-
ზედ არავის არ შეუძლიან სთქვას,
რომ ესენი ატყუვილებენ ხალხს, ვე-
რაგინ ერთ მაგალითს ვერ მოიყვანს,
რომ იმათ ვინმე მოეკლათ, ან ვერ
მოერჩინოსთ, თუ ხელი მოუკიდათ;
წინაღმდეგ შემთხვევაში, ესენი ბევრს
სარგებლობასაც აძლევენ ხალხს, და
არ გადაურჩებათ მოურჩენელი არა
გვარი გარეგანი ავათმყოფობა. მარ-
ტა მე მოგიფიქრეთ რამდენიც გინ-
დათ მაგალითებს, რომ თურმანძიებს

ყვებით აგინებდა დედას, მამას და რაც
კი გასჩენოდა მღვდელს: „ღვდე-
ლო... იქით გამეცალე... თო...
თორემ ერთს ისეთს კეტს დაცხებ
მაგ მოკუზულ ზურგზედ, რომ ვაი-
ვას ხმით მიბოძდე... შინსიკენ...
ღვდლო, მამეცალე მეთქი...შე...“

×

ღვდელი კი გულ-გრილათ ჰკით-
ხულობდა და უყვიროდა: „ბეფუცებ,
გაფუცებ სახილითა უფლისა იესო
ძრისტესითა! ბამოვედ, გამოვედ, სუ-
ლო არა წმინდაო, დაბუღებულო
გვამსა შინა ხატისა ღეთისასაო...“ ამ
გვარ სიტყვებში ნაკლულევენება არ
ეცუობოდა ჩვენ პატივსაცემელს მღ-
დელს. ამ სიტყვების დროს შეშლი-
ლი შეკრთა და, როდესაც მღვდელმა
ფრთხილათ მიუტანა ჯვარი და სხა-
რება სამთხვეველად, დინჯათ წამო-
და, ერთის სასოებით გამოისახა პირს

მოურჩენიან ისეთი ავათმყოფები, რო-
მლებაც უშთავრესადო ქაღალტებზედ
მოარჩინეს.

სამიოდე მაგალითს მოგიყვანთ, საი-
დამაც ცხადათ გაიგებთ, რომ იმათ
ზედმიწვენიით იციან თავიანთი საქმე
და ზოგჯერ დოქტორებსაც სჯობიან:

1) მე მტკიოდა მარჯვენა ხელი
„წითელი ქარით“, როგორც იციან
ჩვენი. (მასიებული, გაწითლებული
და გაცხელებული). ჯერ მწამლობდა
ორი-სამი დოქტორი მლაღიკავკავის
სამკურნალოში, მერმე იქვე ლაშვი-
ტალში, სადაც უფრო გამიძნელეს,
გამიჭრეს და, რომ ვერა მოუხერხესრა,
მოჭრას მიპირებდნ ბოლოს ქალაქის
სამკურნალოში და საავათმყოფოშიც
მწამლობდნენ სამი-ოთხი დოქტორი
ორკირაა, მაგრამ ისე თქვენი მტერი,
მე რომ საქმე მიყვეს! ისე გამიხადეს
ხელი, რომ სასოწარკვეთილებაში ჩა-
ვარდი. მერე მიემართე შორაპანში
თურმანძის, რომელმანც ნახვისათა-
ნავე იმედი მომცა, რომ უთუოდ
მოძირჩენს ერთ თვეს. შორაპის ფუ-
ლი მთხოვა სამი თუმანი და დანიშ-
ნულ ვაღამდე მოძირჩინა ხელი ისე,
რომ ესთა ყე ლაფურზედ ვნებოდა.
თუ თურმანძიე არა, ცალ ხელა და-
მგერქმეოდა!

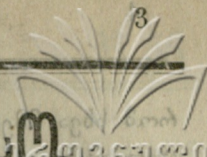
2) აქ, ბორში, ერთ ყმაწვილს
ცალი გვერდი სულ მომპალი და მოჭ-
მული ჰქონდა „მჭამელი“. ბერი
ფულები გადაუყარა პატრონმა დოქ-
ტურებს, რომლებმაც „ცალი ფეხი
სიკვილიში ჩაადგმევენეს“ საწყაოს;
მაგრამ თურმანძის წყალობით ესთა
სადათ არის ეს ახალგზდა ყმაწვილი.

3) მრთს კიდევ „მჭამელი“ ჰქონ-
და ცალი ფეხი მოჭმული. დაყენეს
დოქტორი, რომელიც ვიზიტში სამ-
სამ მანეთს იღებდა და თვე ნახევარს
განთავისუფლა ავათმყოფი. უდრო-
თ მოაშორა ამ ქვეყნის დაეიდარა-
ბას! თურმანძიე რომ მოეყვანათ,
ფულიც უფრო ცოტა დაეხრჯებო-
დათ, და ავათმყოფიც უთუოდ მორ-
ჩებოდა, რადგან ამის ავათმყოფობა
ჩემს ავათმყოფობაზედ უბრალო იყო.

ჯვარი და მოწწებითა სიძაბლით
ემთხვია. ამ შემთხვევებ მთელი იქ
მყოფნი გააკვირა და ამბობდნენ: „რა
მალე დაატყვიანა ამ მოხუცებულმა
ღვდელმაო!“

ღვდელი წაიდა და ავათმყოფმა
ისევე აუშვა ჯატყვები და მოჰყვა ისევე
დაუკითხავ უთხოვენლად ფქვას.

მრთი ახალგზდა დასევს ავათმყო-
ფის ოთახში, ხელში ქალაღ-კალა-
მი მისცეს და უთხრეს:—რაც ილაპა-
რაკას, სულ დასწერო! ნახევარი
სათი ბლაჯა ამ ყმაწვილმა ქალაღ-
ზედ და ბოლოს აი რა წაიკითხა:
„სანტურანეთში დავდივარ და მინ-
და მერმანიაში გადავიდი... მინდა წა-
სვლა... მქ, ისრეთი ლამაზი ქალი
მყვანდა გვერდით, რომ მეტი არ...
შეიძლებოდა! „წოთა“ იქ მყვანდა;
„ბაქული“ და „სუქაფცხენი“ ხომ
განუშორებლად იყვენ ჩემთან...“

საბაასი

უ. ლ. პატრიარქის უკრაინა-საონდოციაზა

ამათ გვარმა, როგორც დიდებმა, ისე პატარებმა, იციან ეს ექიმობა ქალებს არ ასწავლიან, — „ისინი გათხოვდებიან და სხვებსაც ასწავლიანო“.

მთრმანძიები ისეთი პატრონები არიან, რომ რასაც ვერ მოახჩენენ (თუკი შეხვდით მისთანა ვინმე) ხელს არ მოჰკიდებენ, რამდენიც უნდა აჩუქოს კაცმა.

ბევრი ამათი გვარი დეჯილდობებულად არიან თავიანთი ხელობით...

მე უჩვეულებას ვიხსენებ. ვისაც რამ ეტყინოს (მე მართა გარეგან ავთაყოფობაზედ ვამბობ), მთრმანძის მიმართა; — ვარწმუნებ ყველას, რომ არ იქნება შემცდარი.

თეოდ. ძანდელაძე

მ. ზარი, 13 მაისი.

რუსეთი

ქაზანიდამ ქალაქს გაუგზავნია პეტერბურღში დეპუტაცია, რომელსაც მინდობილი აქვს, უმაღლეს მთავრობას სთხოვოს, რომ ციმბირის რკინის გზა სამხრეთით გაიყვანონ, ზედ ამ ქალაქზედ. დ. პუტუტიაში, სხვათა შორის, არიან: ქაზანის ქალაქის გამგეობის თავი, იქაური თავად-ახნაურობის წინამძღოლი და ზოგი სხვა წარჩინებული პირნი.

ქ. მოსკოვის „შწყებებში“ იწერებიან, რომ მთავრობას, მომეტებული სლოტობის მოსახლაბელად, განზრახვა აქვს, ისეთი კანონი გამოსცეს, რომლის ძალითაც სოფლებში სამიკიტნობის გახსნის უფლება მხოლოდ იმ პირებს ექნებათ, ვისაც სოფლის საზოგადოება ნებას მისცემს; თუ მთელი სოფლის ყრილობა ნებას არ მისცემს, არაფერს არ შეუძლია იმ სოფელში სამიკიტნოს გახსნა და არაყის გაყიდვა.

ქ. მრთი რუსული გაზეთი გვაცნობებს, რომ ამ ქაზანდ ყვზამენებია დანიშნული იმ საქალებო პურსებში, რომელიც პეტერბურღის მედიკო-ხირურღის აკადემიასთან არის

გახნილიო. როგორც იცის მკითხველმა, აქ კურს შესრულებულ ქალებს ნასწავლი ბებოების დიპლომს აძლევენ და ქალების ავთაყოფობის ექიმობის უფლებაც აქეთ. ეს გაზეთი ამბობს, რომ, როგორც წინა წლებში, წელსაც ამ კურსებში მოსწავლე ქალები მშვენიერად იჭერენ ევზამენსაო და იმითი პროფესორები ძალიან კმაყოფილნი არიანო.

ქ. ღონის მიწის ადგილობრივ მთავრობას განათლების სამინისტროში პროექტი წარუდგენია, რომ ისეთი სამასწავლებლო სემინარია უნდა გაიხსნასო. საიდამაც ჩვენი სასოფლო შკოლებისათვის მასწავლებლის მოზადება შეიძლებაო დღესო.

ქ. შინაგანი საქმეების მინისტრს დაუმტკიცებია მოსკოვის ტრაქტირების მოსამსახურეებისაგან წარდგენილი პროექტი ისეთი საზოგადოებისა, რომლის მიზნათ იქნება: ტრაქტირების მოსამსახურეებისაგან ურთიერთ დამხმარებელი საზოგადოებისა და კასის შედგენა.

უცხო ქვეყნები

საზრანბეთი. თფილისში მოსული გაზეთებიდამ ჯერ-ჯერობით მხოლოდ ის შევიტყუეთ, რომ 5 ციონა-ლური კრება გახსნილა 1 მაისს. დეპუტატები პირველ სხდომაზედ ძალიან ნაკლებათ იყვნენო, ჯერ პროცინციებიდამ არ დაბრუნებულანო.

მარცხენა მხრის ყველა დეპუტატებს ყველას თანხმობით გადაუწყვეტიათ, რომ ეკადონ 15 აგვისტოს ეაკაცია დანიშნოს კრებამ და შემდეგ მხოლოდ იმისთვის შეიკრიბნენ რომ სამუდამოთ დაშალონ კრება და ახალი ამორჩევები დანიშნონ როგორც საზოგადოთ დეპუტატების აგრეთვე სენატის წევრების ამოსარჩევათ.

ღმინაობის ატეხის თაობაზე ახლა თითქმის სრულიად არა იმისრა. შევლანი დარწმუნებულნი არიან, რომ ამ მოკლე ხანში საფრანგებთსა

ხუთი სკიერი სულ ოქროს წკრილა ფულით მქონდა საესე... მთელ ქალაქში იძახდნენ: ამ ქართველს ვინ მისცა ბედი, რომ ამისთანა ქალთან ყოფნის ღირსი გახდაო...

ამისთანა ნწყვეტ-ნწყვეტი და უკავშირო ლაპარაკით ყველას თავი მოგეწყინა და წამოვედით შინსაკენ. იმ მღვდელს-მსკულაპს ეთქვა იმ დაწერილზედ: „ეს სულ ეშმაკების სახელებია და ეშმაკისაგან ჩაგონებით ნალაპარაკევიო“, აელო და დაეწვა. ლედელმა სამჯეროთხჯერ კიდევ წაუკითხა თავის კარბადინებო და გაემგზავრა თავის სოფლისაკენ.

მკითხვასაც აკითხვიენეს მინ არ იცის, რომ უმკითხველოთ არა გარიდგებარა ამისთანა შემთხვევებში ჩვენ ქართველობაში!...

მკითხვას ებრძანებინა: „მქვენში

მზის ამოსავლისკენ ტყიან გორაზედ წმინდა ბიორგის ეკკლესიაა და იმის მიწზეთ არისო; წყალობით მოხედვისათვის ითხოვს ერთ ხარს ზეარათ, ორ ცხვარს დღეობას, სამი კვირის განმავლობაში ღამის თევას, სამს თითო მანეთიანს კელაპტარსა და დღეობას რიგინას შესაწირავსო...“

შეშლილს ერთს კვირას თვალი არ მოუხუჭნია, სულ ლოგინში იყო წამომჯდარი და ლაპარაკობდა ვინ იცის, რას ამნაირმა ბუნების წინააღმდეგმა მდგომარეობამ წმინდა სკელეტი გახადა უიმისოთაც სუსტი კაცი. ძალაქიდამ დასაძინებელი წამალი ჩამოატანინეს და სამ საათში ერთჯერ უნდა დაეღვეინებიათ შეშლილისათვის და რადგან ერთმა მიღებამ ვერა გააწყურა, სამი მიღება ერთად დააღვეინეს; მარამ მინც არა ეშველარა! მღვდ-გმირმა უფრო მოუმატა

და მერმანის შუა არაფითარი ომი და უკმაყოფილება არ შეიძლება მოხდეს, რადგან არც ერთი მხარე არ ეძებს მინცა-და-მინცა ჩხუბის ატეხას. მრთს ნემცეურს გაზეთში ბასმარკის სიტყვებია მოყვანილი ამ საგნის თაობაზე: ვილაცას ეკითხა იმი თვის, ამბობენო, რომ ერთამც თქვენ საფრანგეთს უპირებთ ხელ-მეორეთ ომის ატეხას და უპირებთ იმ განზრახვით, რადგან იცით, რომ საფრანგეთი ახლა სუსტია და ადვილად შეგიძლიანთ დაამარცხოთო. მართალია ეს თუ არაო? ამაზე როგორც, ამბობენ, თ. ბისმარკს უთქვამს: ეს ამასა ჰგავს, რომ მე ახლავე, მოვიდლო მოკვლა ტულმინს, რომელიც ჩემი მოკვლის განზრახვისათვის 13 წლით საპყრობილეთში ჩასვეს, და რომელმაც, საპყრობილიდამ განთავისუფლების შემდეგ, შეიძლება კიდევ განიზრახოს ჩემი მოკვლა.

ამნაირად ახლა არაფერი შიში არ არის, რომ ამ მოკლე ხანში მე-როპაში ომიანობა ატყდეს.

მსპანი. ნავარა ერთად-ერთი პროცინცია არის ახლა მსპანიში, სადაც ღონ-ძარლოსის მომხრეები ცოტათი გამაგრებულნი არიან. მაგრამ, როგორც უცხო ქვეყნის გაზეთებში იწერებიან, ახლა აქც ძალიან ცუდათ მიდის თურმე ამათ საქმე. შრთიერთშორის გაუწყვეტელი ბრძოლისაგან თავმოებვრებული მცხოვრებლები ძალიან გაბრაზებულან, ხარჯს აღარ ასლუყენ და ახლადესის ჯარებს და პირ-და-პირ აცხადებენ სურვილს, რომ ღონ-ძარლოსის მმართველობას დაემორჩილოთ. ღონ-ძარლოსის ჯარებიც ხშირად აღარ ემორჩილებიან თურმე თავიანთ უფროებს და მმართველობის ჯარის მხრისაკენ გადადიან.

იტალია. ხლობის წარმომადგენლების პალატაში დაუწყიათ სჯა იმ ხუთ პროექტზე, რომელნიც მმართველობას წარუდგენია დასამტკიცებლად და რომელნიც იტალიის სამხდერების გამაგრებასა და ჯარის შევიარალებას შეეხები.

ჩალაბულა ლაპარაკს. ამნაირ მდგომარეობაში იყო ერთის თვის განმავლობაში და მერმე თან და თან საიქაუსკენ იწყო მიბრუნება.

შურადლების ღირსი მხარე ამ შემთხვევაში: შეშლამდის ლუარსაბს ღედლები ისრე უყვარდა, რომ მეტი არ შეიძლება; ამის შემდეგ კი თვალიდგან ამოიღო და მათი დანახვა ემკვლელებოდა!...

იმ ორს ნაყმევს, რომელთაც ის ჰაერში მოგზაურობის დროს ეჭირათ გაქანჯული, სისხლის შრობა დაუწყო; ერთი მათგანი, რომელიც იმის მაშულზედ ესახლა, მაშინვე აჰყარა და გააძევა თავის არე-მარედამ. როდესაც ამ გლეხს სახლის აუეჯეულობა გადაჰქონდა ურმით, თავის

გაზეთის „დროების“ მე 39 №-ში წავიკითხეთ უ. პეტრიარქის სტატია შესახებ რაჭის მხარისა და განსაკუთრებით ჩვენი ომის სასწავლებლისა და გესურს ესთქვათ ამაზე ორიოდ სიტყვა.

აი როგორ იწყებს ის თავის წერილს: „ჩვენი რაჭა დღემდის ისეთი მივარდნილ მიყრუებული და ხელუხლები ქვეყანა (?) იყო, როგორც ახლა სჯანეთია. მაგრამ ამ უკანასკნელ წელიწადებში თან-და-თან აჩნდება განათლების კვალი,“ მისთვის რომ „აქაური შკოლები თან-და-თან მრავლდებიან.“

როდის იყო რაჭა სხვა მხარეებზე უფრო მივარდნილ-მიყრუებული ადგილი და ან რაში ჩამორჩა ის უკან სხვა იმერეთის მხარებს? რა სფუძვლით ადარებს ის რაჭას სჯანეთსა, მაშინ როდესაც პირველი, ე. ი. რაჭა, არასოდეს არ მდგარა არც გონებით და არც ზნეობითის მხრით ისეთ დაბალ ხარისხზე, რომელზედაც ჰადგანან უკანასკნელი? რაჭას და სჯანეთს შუა ყოველთვის ყოფილა და ახლაც არის ისეთი განსხვავება, როგორიც სხვა იმერეთის მხარებსა და სჯანეთს შუა ყოფილა.

რა განათლების კვალი დაჩნის ჯერ სასოფლო შკოლებმა რაჭას? რამდენი განათლებული და გონება გახსნილი ახალგაზდა ყმაწვილი ვაჟები ან ქალები შექმინეს მას? როგორ ჰფიქრობთ, უ. პეტრიარქილო, განათლება და მისი კვალის დარჩენა ხალხში ისეთი საადვილო საქმე ხომ არ გგონიათ, როგორც პურის ნატეხი აილოთ, ჩაყლაპოთ და მით საქმე გათავდეს!...

მართალია, ადგილობრითი მმართველობის შეგონებით და ხალხის მეცადინეობით, რაჭაში ისეთი სადგომები არის გამართული სასოფლო კანცელიარიებისა და შკოლებისათვის,

ახალს ბინაზედ, ერთი ტომარა წმინდა ხორბალი სულ ერთიანათ დაეხნა (ისიც თიბათვის თვეში, როდესაც პური მამასისხლოთ ისყიდება); და ამაზედ სიხლ-ამღერეულმა გლეხმა წყველა-კრულვით ამოიღო ლუარსაბი, რომელიც ამ დროს ბალკონზედ იჯდა და კარგათ ესმოდა გლეხის თავში ცემა. . . .

პატერ-პანტელა

ს. იგოეთი

შამოჩილსად მსთხოვით იმ ჩვენს ხელის-მოგზარლმას, რომელთაც ვარზანდელი ანუ წლავანდელი გაზეთის უშლი ჯამარ შამოუბანიით, რაც შეიძლება მალე შამოიტანონ.

